

تعیین رابطه نسبت سطوح خونی لپتین غیرناشتای سرم به BMI و لپتین مایع فولیکولی با نتیجه ART

لیلی صفدریان (M.D.)^۱، الهه مسیبی (M.D.)^۲، ابراهیم جوادی (Ph.D.)^۳، محمدباقر لاریجانی (M.D.)^۴، رامین حشمت (M.D.)^۵، افسانه خادمی (M.D.)^۶، اشرف آل یاسین (M.D.)^۱، مرضیه آقاسینی (M.D.)^۱

- ۱- دانشیار، بخش درمان ناباروری، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۲- دستیار زنان و زایمان، بخش درمان ناباروری، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۳- دانشیار، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۴- استاد، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۵- دانشجوی دکتری اپیدمیولوژی، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران، تهران، ایران.
- ۶- استادیار، بخش درمان ناباروری، بیمارستان دکتر شریعتی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی تهران، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: با توجه به بار مالی و روانی که تکنیک‌های کمک باروری (ART) به زوجین نابارور تحمیل می‌کند، پیش‌بینی نتایج آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با توجه به مطالعات قبلی، سطح لپتین می‌تواند با باروری ارتباط داشته باشد. لذا هدف از انجام این مطالعه بررسی ارتباط سطح لپتین سرم، لپتین مایع فولیکولی و نسبت سطح سرمی لپتین به شاخص توده بدنی (BMI) با نتایج تکنیک‌های کمک باروری بود.

روش بررسی: ۹۹ خانم غیرمبتلا به تخمدان پلی‌کیستیک (PCO) از بیماران نابارور مراجعه کننده به بیمارستان دکتر شریعتی در نیمه اول سال ۸۴ انتخاب و تحت تحریک تخمدانی با پروتکل طولانی مدت قرار گرفتند. لپتین سرم در روز شروع تجویز گنادوتروپین و لپتین مایع فولیکولی در روز دریافت اووسیت اندازه‌گیری شد و نتایج حاصله در دو گروه باردار و غیرباردار با نرم افزار SPSS و آزمون t مورد مقایسه قرار گرفت. $p < 0/05$ معنی‌دار در نظر گرفته شد.

نتایج: میانگین هندسی لپتین سرم در گروه غیرباردار $16/42 \pm 1/68 ng/ml$ و در گروه باردار $14/09 \pm 2/20 ng/ml$ بود. لپتین مایع فولیکولی در گروه غیرباردار $8/73 \pm 2/56 ng/ml$ و در گروه باردار $11/07 \pm 2/76 ng/ml$ و نسبت لپتین سرم به BMI نیز در دو گروه به ترتیب $64 \pm 1/62$ و $55 \pm 2/04$ بود که از نظر آماری تفاوت معنی‌داری نداشت. **نتیجه‌گیری:** براساس نتایج این تحقیق، لپتین سرم و مایع فولیکولی و نیز نسبت لپتین به BMI نمی‌تواند پیش‌بینی‌کننده نتایج ART باشد و در حال حاضر نمی‌توان به‌عنوان یک عامل پیش‌بینی‌کننده مورد اندازه‌گیری قرار گیرد. ضمناً پیشنهاد می‌شود مطالعات بعدی در گروه‌های همگن‌تری از نظر علت ناباروری و تعداد افراد انجام شود.

کلید واژگان: ناباروری، تکنیک‌های کمک باروری، لپتین، شاخص توده بدنی، مایع فولیکولی، تحریک تخمک‌گذاری.

مسئول مکاتبه: دکتر الهه مسیبی، بخش درمان ناباروری، بیمارستان دکتر شریعتی، خیابان کارگر شمالی، تهران، ایران.

پست الکترونیک: elmosby@yahoo.com